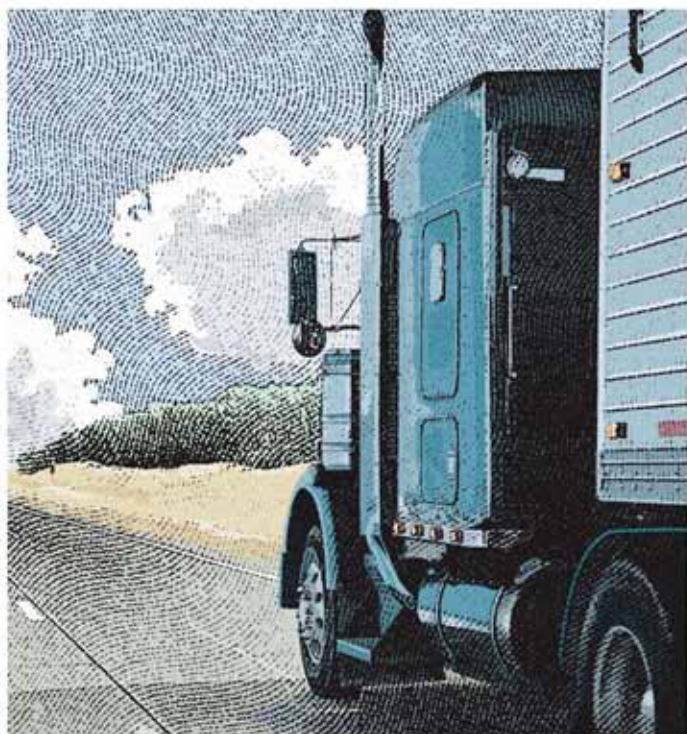

YİĞİT OKUR

TIR

KAMYONLARI

ÖYKÜ

YİĞİT OKUR
TIR
KAMYONLARI

Can Yayınları 2031

© 2011, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Aralık 2011

Bu kitabın 1. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Faruk Duman

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design

Kapak resmi: © iStockphoto.com / George Peters

Kapak baskı: Azra Matbaası

İç baskı ve cilt: Özal Matbaası

ISBN 978-975-07-1406-1

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

www.canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

YİĞİT OKUR
TIR
KAMYONLARI

ÖYKÜ

Yiğit Okur'un Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Hulki Bey ve Arkadaşları, 1999

Güvercinler, 2000

Topal Viktor'un Anıları, 2001

O Zaman Kim Söyleyecek Şarkıları, 2002

Piyano, 2003

Deniz Taşları, 2005

Büyücü, 2007

Tutuklanacaklar Listesi, 2007

Piç Osman'ın Pabuçları, 2009

Sıfırlamak, 2010

Yazamadığım Romanın Öyküsü, 2011

YİĞİT OKUR, orta ve lise öğrenimini Galatasaray Lisesi'nde tamamladı. 50'li yıllarda, *Varlık*, *Yenilik*, *Mavi* dergilerinde şiirleri yayımlandı; aynı dönemde Ugo Betti, Jean Cocteau, Herman Wouk, André Maurois'dan roman, oyun çevirileri yaptı; *Yeni Sabah*, *Vatan* gazeteslerinde tiyatro eleştirileri yayımlandı. Cep Tiyatrosu'nun kurucularından olan Okur, bir süre sahneye çıktı. Hukuk öğrenimini sürdürmek için 1958 yılında Cenevre'ye giden Okur'un, birincilikle bitirdiği fakültede tamamladığı doktora tezi, Cenevre Üniversitesi Hukuk Ödülü'ne layık görüldü. 1965'te yurda dönen Okur, aile geleneğini sürdürerek avukatlığa başladı. Bu süreçte çeşitli gazete ve dergilerde, söyleşi ve mesleki makalelerle yetindi. Yaklaşık kırk yıl süren sessizlikten sonra, Yiğit Okur, *Hulki Bey ve Arkadaşları* adlı romanıyla yeniden yazın dünyasına döndü. *O Zaman Kim Söyleyecek Şarkıları* adlı öykü kitabıyla 2003 Haldun Taner Öykü Ödülü'nü ve *Deniz Taşları* romanıyla 2006 Yunus Nadi Roman Ödülü'nü aldı.

İçindekiler

Çocuk ve Yıldızlar	11
Esmâ	15
Bir Şampiyonluk Anısı	19
Tabuttaki Ayakuçları	23
Telif Ücretinin Kıstası	27
Porno Faturası	31
İsmet Paşa'nın Atlas Sineması Serüveni	37
Öğrenci Hafiyesi	41
Ücret	45
Teftiş	49
Onur	57
Toz Yumağı	61
Fareler	69
Zina Denetimi	75
Aşk Mektubu	87
Prens	99
Tır Kamyonları I (Devlet ve Tokat)	111
Tır Kamyonları II (Gecenin İçindeki Kadın)	127

ÇOCUK VE YILDIZLAR

Yiğit Ali BALCI'ya

Geceleri gökyüzüne, aya, yıldızlara bakmayı, seyre dalıp gitmeyi çocuk yaşımdan beri hep sevdim.

Annem anlatırdı; daha bebekken, büyük bahçesinde evimizin, bir gece beni kucağında dolaştırıyormuş. Ay ışığına uzatmışım minik kollarımı, yumuk ellerimi, çırpınmışım, ağlamışım, tutmak istemişim aydedeyi.

Büyüyünce, böyle ulaşılmaz hırslarım olmadı. Ama geceleri gökyüzüne, yıldızlara, aya bakmayı sürdürdüm. Özellikle ağustos aylarında.

Ağustos geceleri gökyüzü daha yıldızlı, dünyamıza daha yakın durur. Hele yüksek beton yapıların olmadığı bir ovada, denizde ya da deniz kıyındaysak.

Bu ağustos, bir akşam geç saatte gene, deniz kıyısına gittim. Bekledim ki, gece düşsün, *"buğday savrulur gibi yıldızların doğuşu"*nu seyredeyim.

Uzun beton kıyıda yeşile boyalı tek bir bank. Bele-

diye daha fazlasına kıyamamış. Oturdum. Diktim gözlerimi gökyüzüne.

Saat ilerledikçe doğmaya başladı yıldızlar. Önce üçer beşer, sonra elliser yüzer derken binlerce. Bazıları ışıltılı yumruk büyüklüğünde, bazıları titrek, solgun. Bazıları yalnız, bazıları küme halinde. Hele o Samanyolu yok mu? O yolda acaba kaç yüz bin yıldız var?

Bir yandan gelip beton kıyıya vuran, vurup geri çekilen denizin şırıltısına kulak veriyorum, öbür yandan arkamdaki koruluğun fısıltısına. Bunlar yaprakların sesi mi, yoksa gece uyanan böceklerin mi?

Birden karanlığın içinde birileri belirdi. Bunlar baba-oğul olmalı. Oğlan babasının eline yapışmış. Gelip bankın öbür ucuna oturdular. Baba efendi bir adam.

– İyi akşamlar, dedi.

– İyi akşamlar efendim.

Çocuk da *“İyi akşamlar”* dedi.

– İyi akşamlar delikanlı.

Bir de elini uzattı. El sıkıştık. Adını söyledi.

İyi terbiye görmüşe benziyor. Ayağında bir çift makosen, beyaz kısa çoraplar, askılı kısa pantolon. Koyu mavi gömlek, kırık beyaz pamuklu süveter. Alnına düşen koyu kumral bir perçem.

Onlar baba-oğul fısıldaşıyorlar.

– Baba, dün gece bu kadar çok yoktu. Bu gece daha çok, bi çok, bi çok! Ne güzel. Ne zaman kayacak?

– Kayar. Acele etme, bekle.

Daha çocuktuk, beklemeyi bilmiyordu. Böyle böyle öğrenecekti beklemeyi, sabırlı olmayı. Gözleri gökyüzünde, ayaklarını sallamaya başladı.

– Babaaa!.. Bak, bak, bak!.. Kayıyor, kayıyor. Ne güzel, ne güzel değil mi?

– Evet, çok güzel.

Gerçekten çok güzeldi. Ama buruk bir yanı vardı. Yok olmadan önce bir kopuş, bir ayrılıktı. Hangi kopuş, ayrılık buruk değildir ki?

– Baba, kayan yıldızlar niye önümüze kadar gelmiyor, kayboluyor?

– Dün gece anlattım ya!

– Bir kere daha anlatsana.

– Atmosfere girince yanıyorlar.

– Atmosfer neydi?

– Bizi kaplayan hava.

– Bizi kaplayan hava mı?

– Evet.

Ayaklarını sallamayı durdurdu; işaretparmağını alt dudağına götürdü. Düşünmeye başladı.

– Demek ki havanın içine girince yanıyorlar?

– Evet.

– Peki biz de havanın içindeyiz. Biz niye yanmıyoruz?

Babası duraksadı. Sonra güvence veren bir sesle yanıtladı:

– Okula gidince öğrenirsin.

– Baba, ben ne zaman okula gideceğim?

– Bu güz başında.

– Beni kim okula götüreceksin?

– Annen.

– Sen niye götürmüyorsun?

– Biliyorsun, ben sabahları işe gidiyorum.

– Sen götür, annem götürmesin.

– Niye?

– Annem her şeyime karışıyor. Hiç rahat bırakmıyor. Henüz bilmiyordu. Yaşamı boyunca herkes ona karışacaktı. İstemese de, o da herkese karışacaktı.

Birden parmağını dudağından çektik. Başını kaldırdı.

– Baba, bak, bak, bak!.. Bir tane daha düşüyor! Ne güzel düşüyor. Işıl ışıl! Of! Gene söndü. Şuraya, önümüze düşse.

Gene parmağını dudağına koydu; ayaklarını sallamaya başladı. Bir süre sustu. Sonra başını gene yıldızlara kaldırdı.

– Baba, gökteki her yıldızın ayrı bir tanrısı mı var? Yoksa bizim Tanrımız, bütün yıldızların da mı Tanrısı?

Ocak 2010

ESMA

Köydeki evimizin kapısı iki kanatlıydı. İki kanat, soyluluk simgesi sayılırdı.

Önünde bir ark. Su uysal, tembel gelir, dedemin üst üste koydurduğu mermer taşlara dayanır, şişer, yükselir, sonra şelale olur, aşağı doğru çıldırırdı. Köpükler, ışıklar içinde coşkun akar, ileride yeniden sakinleşirdi.

Arkın iki yanı, yüzlerce akkavak. Uzun gövdeleri, çelebi duruşları... Pırıltılı yaprakları rüzgârla oynaşır, fısıldaşır, su aralarından akar giderdi. Karşı yönden kağnılar gelir, tozlu şoseyi geçer, onlar da öbür yöne akar giderdi.

Suyun sıçrayıp döküldüğü yer minik bir havuza benzerdi. Tabanı incecik, beyaz kum. Kumun üstünde rengârenk, ufak su taşları. Ne çok renk vardı. Sanki bir kuyumcu, elinde avucunda ne kadar değerli taş varsa, çıldırıldığı bir an, koşup hepsini savurmuştu bu havuzumsu yere.

Şelaleden boşalan su, kurnamsı havuzda döner, döner, sonra yol alır, giderdi ark boyunca.

Yüzükoyun yatarım toprağa; ellerimi çeneme dayar, taşları seyre dalardım.

İkinci saatleri dede de seccadesini arkın kenarına se-

rer, sağ yanına uzanır, başını sağ avucuna dayardı. Ama suya, taşlara bakmazdı. Uzak bir yere bakardı.

Nereye baktığını, niye baktığını merak etmezdim. Beni benden alıp götüren suyun şırıltısı, tatlı su yosunlarının kokusu, su taşlarıydı.

Keyfi yerindeyse, dede şarkı söylerdi. Bronşitli, yanık bir sesi vardı. Şarkısı genellikle aynıydı: "*Gönül harâreti sönmez şarâb-ı kevserle / Hayâtı gel içelim, gel içelim / Bûseden kadehlerle.*" Sonra nakarat bölümü: "*Gel içelim, gel içelim.*"

Dede evin reisiydi. Yörenin soylularından. Sarıkamış bozgununu görmüş, Rus işgalini yaşamış, İmparatorluk'tan, Cumhuriyet'in envanterine geçmişti. 1939 depreminden sonra, kentin öbür soyluları gibi batıya, büyük kentlere göç etmemiş, büyük dedesinin dedesinden kalma toprağı terk etmemişti. Ata toprağına, batan gemilerin kaptanlarından da fazla bağlıydı.

Gece düşünce aile küçük bahçede toplanırdı. Çalı çırpıdan, kurumuş otlardan ocak yakılırdı. Kazlar, ördekler, ürkek tavuklar dolaşırdı etrafta. Bazen bir-iki sincap, bir de *Küçük Bahçe*'de yerleşik beyaz tavşan. Karanlıkta gözbebekleri pırıldardı.

Alev yükseldikçe kır böcekleri üşüşürdü ateşe. Cızırdayarak yanar, bir kül damlası halinde düşerlerdi ateşe. Neydi onları bu yangına çeken?

Yıllar, çok yıllar sonra, çalı çırpıdan, kuru otlardan tutuşturulmuş aleve üşüşen kır böceğı benzeri kadınlar tanıdım. Güvenli kıyılara palamar bağlamak yerine, çalkantılı ufuklara düşkündüler. Sonunda ne ufka ulaşırlardı, ne kıyıya. Çalkantıda kalıp yiterlerdi. Böyleydiler, ateşe üşüşen kır böceklerine benzerlerdi.

Gece ilerledikçe gökyüzü köyün üstüne alçalır; bu tarifsiz mavilikten yıldızlar dökülürdü dünyamıza.

Çocukluğumun o ağustos gecelerinden buharımsı bir izdir, şimdi bende kalan.

Bir de Esmâ.

Sabah kalkınca, *Büyük Bahçe*'ye açılan tahta kapının mandalını kaldırır, Esmâ'ya koşardım. Çiyler daha kurumamış olur, ayakkabılarımın uçları ıslanırdı.

Dönümlere yayılan *Büyük Bahçe*'de kara dutlar, elmalar, yüzlerce kayısı ağacı. Kayısılar kokulu, kocaman, sulu, benekli.

Büyük Bahçe'ye yerleşik iki de kaplumbağa vardı. Her sabah Esmâ'ya koşarken onlara rastlardım. Arka arkaya yürürlerdi. Sabır taşıran yürüyüşleriyle, hep aynı saatte, hep aynı yöne giderlerdi.

Büyük Bahçe'nin dibindeki kerpiç ahırda bulurdum Esmâ'yı. Çömelmış, Sarı Kız'ın sütünü sağardı. Sarı Kız, umursamaz, dalgın önüne bakar, Esmâ'nın parmaklarında, pembe, uzun memelerinden süt, bakır bakraca şırıltıyla dökülür, köpüklenirdi.

Ben de ahırın eşiğine çömelir, Esmâ'nın şalvarı zorlayan genç kız kalçalarına bakardım. Ahır, taze gübre kokardı.

Esmâ doğrulup son bakraç sütü güğüme boşaltınca ahıra girer, bileğine yapışır, başlardım koşmaya. O da yarım adım ardımdan koşarak gelirdi.

İkimiz de aynı yaştaydık.

Büyük Bahçe'nin derinliklerindeki duvarda pence-remsi bir yer vardı. Ona "Su Kapısı" denirdi. Kapıdan çok, büyük bir deliğe benzerdi. Duvarı delmiş, içine, rendelenmiş kavak ağacından çerçeve oturtulmuş, kenarları balçıkla sıvanmıştı. Bir de meşeden bir oluk. Gü-

neş alçalınca, oluktan bahçeye su basılırdı.

İki büküm, Su Kapısı'ndan dışarı çıkarken Esmâ'nın bileğini bırakmazdım. O da ikiye bükülür, dışarı çıkardı.

Burası dedenin kraliyet sınırlarının ötesiydi. Bir buğday tarlası, göz alabildiğince uzayıp giden.

Koşar, tarlanın içine dalar, uzun saplı buğdayların arasında kaybolur, yere uzanırdık. Erken açmış nilüfer göğüsleri dar mintanını zorlar, boynu kekik kokardı.

Arada bir fısıltısı yükselirdi: "*Yapma beeg!*"

Bütün sülalem "*Bey*"di. Köylü, sağ elini yüreğine basar, dedenin önünde eğilirdi: "*Emrin ola beeg.*"

Öğleni sesleyince müezzin, "*Tanrı uludur, Tanrı uludur...*", irkilip doğrulurduk; aceleden başakları kıra eze bir yol *Büyük Bahçe*'ye sızardık. Esmâ ahıra girip süt güğümünü kapar, anasıyla kaldığı kerpiç dama bir yol seğirtirdi. Ben öbür yöne koşar, mandalını açık bıraktığım tahta kapıyı iter, dede gelmeden, kameriyenin altına kurulmuş sofraya oturdum.

Yıllar, çok yıllar sonra bir gün, büyük kentlerinden birinde, aklıma geldi Esmâ. Sordum; yıllar önceki depremde, kerpiç damın altında kalmış.

Mayıs 2009

BİR ŞAMPİYONLUK ANISI

Ali Sami Yen'den fırtına gibi çıktık. Polis kordonunu geçtik. Ben önden gidiyorum. Arkadaşlar arkamda. Kara şalvarının altına giydiği, ayak bileği boğumlu, anamdan kalan beyaz donu boyatmışım; bir bacağı sarı, öbürü kırmızı. Papuçlar da: biri sarı, öbürü kırmızı. Gömleđim de... Açmışım düğmelerini... Bağrımı da boyamışım elbet. Yüzümü de, gözkapaklarıma kadar... Saçlarımla sağı sarı, solu kırmızı. Çok para aldı deyus berber. Uzun donun içine elimle diktiğim, iki gizli cepten birindeki bir avuç taşı çaktırmadan boşalttım. Öbür cepteki, votka şişelerinden boşalmış olanı attım. İkincisinden fırt çekip arkamdakine uzattım. "Oley, Oley!.. Şampiyon!.. Şampiyon!.." Büyük meydana vardığımızda, birmilyondokuzyüzotuzbin kişiydik. Karıştık aralarına, bayraklara, bayraklara... Sabahın üçüne doğru bir yağmur ki, sağanak... Gök gürlledi, şimşekler sarı-kırmızı... Çöktüm ıslak toprağa, kollarımı havaya kaldırdım, avuçlarımla Tanrı'ya açtım, şükrettim, şükürler ettim. Yıldırımlar çakıyor, çakmayı sürdürüyordu... Sarı-kırmızı... Sarı-kırmızı... Arkadaşlar, "Ağlıyordun," dediler. Ağlıyormuşum. Tanrı'ya kaldırdığım ellerimi indirdim, avuçlarımla açtım, yağmur avuçlarıma yağıyordu, sarı-kırmızı. Sarı-kırmızı avuçlarımla yağmurla doldurup yüzüme sürüyordum. Yüzüm

sarı-kırmızı. Sevinçten ağlıyordum. –Ağlamışım. Arkadaşlar öyle söylediler.– Bir gözüm sarı ağlıyordu, bir gözüm kırmızı. Koltuk altlarımdan tutup kaldırdılar. Kaldırıp başımı bir kez daha Tanrı’ya baktım. Şimşekler sarı-kırmızı... Beni omuzlarına aldılar. Bir deri bir kemik, sıskayım. Alandaki kalabalığın ortasına yürüdük. Kızlarla doluydu. Güzel kızlar. Benim gibilere bunlar dokundurtmaz ki. Hep zenginlere... Sarı kızlar... Oğlanlar vardı. Hepsi kırmızı. Oğlanlar kırmızı, kızlar sarı... Arkadaşlar beni karga tulumba havaya atıyordu. Uçuyordum. Sarı kızların kollarına düşüyordum. Bunlar dokundurtmazlar ki... Altı okka yapıp beni havaya savuruyorlardı. Oğlanların kollarına düşüyordum. “*Ra-ra-ra, re-re-re!.. Şampiyon!.. Şampiyon!..*” “Ra”lar kırmızı, “Re”ler sarı. Votka şişesi tükendi. Savurdum havaya. Gözlerimi yarı açtığımda, beni bir yatağa uzatmışlar. Başımda bir herif. Önlüğü beyaz, pantolonu beyaz. Bu herifin Fenerli olduğunu hemen anladım. Benden korktuğu için rengini saklıyor. İnek, beyaza bürünmüş, beni kandırıyor. “*Rengini belli et ulan,*” diyorum, “*Ağzımı aç,*” diyor. Parmağını boğazıma kadar sokmuş, dilime bastırıyor. “*Kus bee!.. Başka işim var, uğraşamam seninle.*” Defol git işine. Çanağa benzeyen şeyi kıza verdi. Bastı gitti. Kızın saçları sarı ama, üstü beyaz. Bu karı da fenerli. Ben acile gelinceye kadar, sarı saçlarını siyaha boyayamazdı. Gücüm olsa, kalksam bu karıyı soysam, kışına kadar her yeri lacivert çıkar. Devirsem geçirsem, Fener’e nasıl geçirdik. Ben bunu bir kez yaptım. Fener bize üç tane geçirmişti o yıl. Koştum, bir sarı uzun çorap, bir de lacivert satın aldım. Doğru kerhaneye. “*Geçir ulan karı şu çorapları bacaklarına, aç iyice,*” üç penaltı. Üçü de ıska. Çıktığımda yüzüm gözüm yara bere... Arkadaşlar beni gene hastaneye getirmişlerdi. Hey gidi günler... Rengini saklayan hemşire oralı değil, boyuna, “*Kus*” diyor. O dediği için

değil, votka öyle istediği için, böğüre böğüre kusuyorum. Çanak gibi şeye bir su geliyor ağzımdan, sarı. “Bir daha,” diyor. Al sana bir daha. Kız bağıyor: “*Hocam kan geldi ağzından.*” Çanağa bakıyorum, sarı-kırmızı. Oh! Vuruyorum kafayı yastığa. Bir uyku. Gene korner. Haydi aslanım!.. Ulan, burundan şutla! Of be, gene plase... Eh bu kadar yavaş gelince sırik boylu sol yumruğuyla çıkardı topu. Aman Kadir’in ayağında. Kadir kurbanın olayım, Kadir, Kadir... Havalandı top. Altı-yedi onlardan, altı-yedi bizden, on beş kadar, on sekizin içinde karanbol... Top Musto’nun kafasında... Çak ulan... Doksandın, kafa şutuyla... Gooool!.. Oh be!.. Oley, Oley!.. Ayıldım ki, sarı-kırmızıya boyattığım anamın donu üstümde. Ayakkabımın biri yok, sarısı gitmiş. Acilin odası alacakaranlık. Dalıp gittim. Kulübe kayıt on milyonmuş. Ayda kazandığım ikiyüz. On milyon ne gezer bende? Ama çalardım, banka soyardım. Sorun para değil ki. “*Lise diploman yoksa giremezsin,*” dediler. Kör olası babam. Sana nasıl rahmet okurum. Davara göndereceğine okula gönderseydin Cehennem’e gitmezdin. Cennet’e giderdin. Cennet’in duvarları, Cennet’in davarları sarı-kırmızı.

Mayıs 2002

*Romanları ve öyküleriyle
son yılların önde gelen
yazarlarından Yiğit Okur,
aynı zamanda üretken
bir yazar.*

“Hayır, hiç de iyi değildi. Humeyni'yle daha da kötü oldu. Yalnız şöyle bir şey var: Monarşide yalan yoktur. En fazla yalan söylenen rejim demokratik rejimdir. Demokraside iktidara talip olanlar kürsüden halka seslenirler: ‘Siz patates yiyorsunuz. Biz devletin başına geçerse, hepiniz biftek yiyeceksiniz.’ Devletin başına geçerler, biftek yemeye başlarlar. Halk gene patatese talim eder. Monarşide bu ikiyüzlülük yoktur. Monark, kral, hükümdar, her neyse der ki: ‘Ben biftek yemeye devam edeceğim. Siz de patates yemeye devam edeceksiniz. İtirazı olan varsa içeri tıklarım.’”

Tır Kamyonları, bir Yiğit Okur klasığı. Gülümseten, güldüren, düşündür.

Kapak resmi: GEORGE PETERS

ISBN 978-975-07-1406-1

9 789750 714061